

REFERENCES

1. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku systemy elektronnykh posluh v Ukraini: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16.11.2016 r. № 918-r. (2016). *Oftsiiynyi visnyk Ukrainy*, 99, art. 3234.
2. Veb-resurs elektronnykh posluh Derzhavnoi sluzhby Ukrainy z pytan heodezii, kartohrafiï ta kadastru. URL:<https://e.land.gov.ua> [In Ukrainian].
3. E-uriaduvannia – kliuch do reform v Ukraini. URL: https://galinfo.com.ua/articles/euryaduvannya__klyuch_do_reform_v_ukraini_307023.html [In Ukrainian].

Давидюк О. М.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри господарського права

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

старший науковий співробітник

НДІ правового забезпечення

інноваційного розвитку НАПрН України

адвокат

ПРОБЛЕМАТИКА СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У РОЗРІЗІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВТІЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ

Тези присвячені проблематиці стандартизації технологічної інформації в Україні з урахуванням міжнародного досвіду. У праці проведено аналіз Закону України «Про державне регулювання трансферу технологій в Україні», а також інших нормативно-правових актів, державних та міждержавних стандартів. Розглянута необхідність запровадження окремих норм та вимог.

Ключові слова: економіка, трансфер технологій, стандартизація технологічної інформації, єдина система технологічної документації.

Thesis is devoted to the problem of standardization technological information in Ukraine in the light of international experience. The paper analyzes the Law of Ukraine «On State Regulation of Technology Transfer in Ukraine», as well

as other normative legal acts, state and interstate standards. The necessity of introduction of separate norms and requirements is considered.

Keywords: economy, technology transfer, standardization of technological information, unified system of technological documentation.

Бурхливий розвиток сучасної світової економіки вже багато десятиліть ґрунтується на активному втіленні передових наукоємних технологій, без яких вже важко уявити будь-який виробничий господарський процес. Наша держава, на жаль, істотно відстає від втілення передових напрацювань у національну економіку і не тільки через об'єктивні закономірності. Однією із фундаментальних причин такого відставання є відсутність чітких нормативних передумов для обігу технології, її оборотоздатності і подальшого використання. Така ситуація вимагає від юридичної науки формування відповідних напрацювань у цій сфері із подальшим запровадженням у чинному правовому полі.

Серед всієї проблематики нормативного впливу держави на сферу трансферу технологій, особливо хотілось би виділити методологічні пробіли у підході законодавця до визначення сутності технології, її складу та основних форм предметно-товарного втілення, які можуть бути передані в межах господарського обороту.

Так, системний аналіз Закону України «Про державне регулювання трансферу технологій в Україні» [1] не дає змоги встановити детальний зміст об'єктів, які можуть входити до її складу і не дозволяє суб'єктам господарювання визначити форму технології та те яким чином вона має бути відображена у цілісному майновому комплексі підприємства. В той же час, фактичні виробничі реалії вже сформували певні потенційні об'єкти обігу, які цікавлять суб'єктів господарювання.

Зокрема, суб'єкти трансферу технологій, вимагають, щоб технологія в господарському обороті функціонувала в інформаційному втіленні (як система інформації, відомостей які відображені в певній документації, що містить в собі дані необхідні для відтворення такої технології в її матеріальному втіленні), а також в матеріальному втіленні (відокремлена технологічна лінія, експериментальне конструювання технології, як обладнання та устаткування втілене у ці-

лісний майновий комплекс підприємства) [2, с. 7–47]. При цьому, до недавня, тільки на рівні наукових напрацювань можна було віднайти роз'яснення того, яка саме інформація має уособлювати інформаційне втілення технології і зрозуміти, що саме має увійти до її складу.

Але, досить неочікувану відповідь на питання змісту відомостей та інформації які мають увійти до складу інформаційного втілення технології вдалось отримати в ході уніфікації чинного законодавства України із Законодавством ЄС та країн ЄС. Так, разом із вимогами щодо допуску технічно складної продукції (товарів) до нашої правової системи було імплементовано вимоги щодо запровадження Єдиної системи технологічної документації.

Єдина система технологічної документації (ЄСТД) являє собою — комплекс міждержавних стандартів і рекомендацій, що встановлюють взаємопов'язані правила і положення щодо порядку розроблення, комплектації, оформлення та обігу технологічної документації, що застосовується при виготовленні та ремонті виробів (включаючи збір і здачу технологічних відходів) [3]. В спрощеному вигляді це система міжнародних вимог до того, як саме має бути оформлена інформація про будь-який технічно складний виріб, продукцію чи товар. Така система оформлення інформації, вона є придатною і для фіксації описання всіх необхідних техніко-технологічних процесів на рівні, який дозволяє відтворити матеріальне втілення будь-якого технічно складного продукту, в тому числі і технології.

Наша держава почала втілювати/імплементувати до національної правової системи вимоги ЄСТД. Так, Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 28.07.2014 року, № 886, «Про прийняття національних стандартів України, гармонізованих з міжнародними та європейськими стандартами, міжнародних стандартів як національних стандартів України, міждержавних стандартів як національних стандартів України, змін до міждержавних стандартів, затвердження зміни до національного класифікатора України, змін до національних стандартів України, скасування національних стандартів України та міждержавних стандартів в Україні» було запроваджено цілий ряд Державних стандартів повністю уніфікованих із вимогами ЄСТД [4].

Так, було прийнято наступні ДСТУ: ДСТУ ГОСТ 3.1001:2014, Єдина система технологічної документації. Загальні положення; ДСТУ ГОСТ 3.1102:2014, Єдина система технологічної документації. Стадії розробки та види документів. Загальні положення; ДСТУ ГОСТ 3.1103:2014 Єдина система технологічної документації. Основні написи. Загальні положення; ДСТУ ГОСТ 3.1105:2014 Єдина система технологічної документації. Форми та правила оформлення документів загального призначення; ДСТУ ГОСТ 3.1116:2014 Єдина система технологічної документації. Нормоконтроль; ДСТУ ГОСТ 3.1127:2014 Єдина система технологічної документації. Загальні правила виконання текстових технологічних документів; ДСТУ ГОСТ 3.1128:2014 Єдина система технологічної документації. Загальні правила виконання графічних технологічних документів.

Всі зазначені документи містять в собі завдання для досягнення яких вони спрямовані. Так, їх використання дозволяє забезпечити: (а) встановлення єдиних уніфікованих машинно-орієнтованих форм документів, що забезпечують сумісність інформації, незалежно від застосовуваних методів проектування документів; (б) створення єдиної інформаційної бази технологічних документів (далі – документів) для вирішення інженерно-технічних, планово-економічних і організаційних завдань; (в) встановлення єдиних вимог і правил щодо оформлення документів на одиничні, типові і групові технологічні процеси (операції) в залежності від ступеня деталізації опису технологічних процесів; (г) забезпечення оптимальних умов при передачі технологічної документації на інше підприємство (інші підприємства) з мінімальним переоформленням; (д) створення передумов щодо зниження трудомісткості інженерно-технічних робіт, що виконуються у сфері технологічної підготовки виробництва і в управлінні виробництвом; (е) забезпечення взаємозв'язку з системами загальнотехнічних і організаційно-методичних стандартів.

Впровадження вказаних ДСТУ як мінімум дозволить всім учасникам і суб'єктам відносин пов'язаних із обігом технологій в уніфікований спосіб ознайомитись із змістом документації яка буде складена для репрезентації майбутньої технології і усуне зайві перешкоди на шляху розвитку відносин пов'язаних із створенням, пере-

дачею прав та втіленням технологій на території України. В умовах глобалізації світової економіки в нас не залишається інших шляхів розвитку як інтеграція до глобальних процесів обміну інформації в тому числі і відомостей про наявні технічні здобутки в межах нашої держави. Будь-який інший спосіб такого фіксування, відмінний від загальноприйнятого, буде слугувати перешкодами в процесі розвитку та потрібного нашій країні трансферу технологій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 14.09.2006 р. № 143-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 45. Ст. 434.
2. Давидюк О. М. Технологія як об'єкт господарсько-правового регулювання : монографія. Харків : ФІНН, 2010. 176 с.
3. Єдина система технологічної документації. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%84%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.
4. Про прийняття національних стандартів України, гармонізованих з міжнародними та європейськими стандартами, міжнародних стандартів як національних стандартів України, міждержавних стандартів як національних стандартів України, змін до міждержавних стандартів, затвердження зміни до національного класифікатора України, змін до національних стандартів України, скасування національних стандартів України та міждержавних стандартів в Україні : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 28.07.2014 р. № 886. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0886731-14>.

REFERENCES

1. Pro derzhavne rehulivannia diialnosti u sferi transferu tekhnolohii: Zakon Ukrainy vid 14.09.2006 r. № 143-V. (2006). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 45, art. 434.
2. Davydiuk, O.M. (2010). *Tekhnolohiia yak obiekt hospodarsko-pravovoho rehulivannia*. Kharkiv: FINN [in Ukrainian].
3. Yedyna systema tekhnolohichnoi dokumentatsii. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%84%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.

1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97 [in Ukrainian].

4. Pro pryiniattia natsionalnykh standartiv Ukrainy, harmonizovanykh z mizhnarodnymy ta yevropeiskymy standartamy, mizhnarodnykh standartiv yak natsionalnykh standartiv Ukrainy, mizhderzhavnykh standartiv yak natsionalnykh standartiv Ukrainy, zmin do mizhderzhavnykh standartiv, zatverdzhennia zminy do natsionalnoho klasyfikatora Ukrainy, zmin do natsionalnykh standartiv Ukrainy, skasuvannia natsionalnykh standartiv Ukrainy ta mizhderzhavnykh standartiv v Ukraini : Nakaz Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy vid 28.07.2014 r. № 886. (2014). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0886731-14> [in Ukrainian].

Розгон О. В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
провідний науковий співробітник*

НДІ правового забезпечення

інноваційного розвитку НАПрН України,

Керівник Центру інновацій та підтримки підприємництва

ORCID 0000-0001-6739-3927

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТРАНСПОРТУ НА РОЗВИТОК ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

У цій праці аналізується інноваційні аспекти господарської діяльності для суб'єктів в аграрному секторі. Основна увага акцентується на застосуванні цифрових технологій при наданні послуг транспортування вирощеної сільськогосподарської продукції або переробленої продукції. Автор дійшов висновку, що застосування інноваційних підходів до перевезення вантажів із сільськогосподарською продукцією, у тому числі з переробленою продукцією, дозволить: підвищити якість послуг перевізника, збільшити швидкість доставки вантажів, здешевити перевезення, покращити